

NA PRZEŁOMIE

Dwutygodnik polityczny,
społeczny i gospodarczy.

ORGAN LEGJONU MŁODYCH KOMENDY W OPATOWIE I OSTROWCU.

Oddziały: Starachowice, Ożarów i Ćmielów.

Rok I.

Opatów, dnia 15 listopada 1934 r.

№ 17.

11-XI-1918 - 11-XI-1934.

Mija szesnaście lat od chwili, gdy Polska w szaradze dni listopadowych stała się wolna. Wolność tę okupiła krwią i ranami żołnierza swego, bohaterskiego i pełnego wielkości legjonisty i peowiaka bohaterstwem młodych, nieraz nieznanymi i cichymi obywateli.

Skąd czerpali owi wojownicy moc swego czynu? Co przyświecało im i dodawało bodźca w trudzie i w pokonywaniu żelazną wolą napotykanym przeszkód?

Czy tylko wizja wolnej ojczyzny?
To mało dla nich było.

Nosili ponadto w swych gorących sercach pragnienie, by ta Polska była nie tylko Wolna i Potężna—ale i Sprawiedliwa. Nie ledwie dojrzała młodź bohaterska z nad Nidy i Krzywopłot, z pod Rarańczy czy Kostuchówki i Warszawy, patrzyła z wielką miłością w słwe żrenice Komendanta, ufnie, że ich wizja Przyszłej Polski, Polski Niepodległej a ustrojowo Nowej, Polski Potężnej a Sprawiedliwej zlewa się z postanowieniami i wolą Wodza.

I stała się Polska Wolna i Mocarstwowa. W szesnaście lat w żmudną pracę bogactw zmieniła się dusza narodu.

Obywatel stał się innym, Dobro Państwa stało się dlań nakazem najwyższym—ale walka o charakter narodowy jeszcze trwa. Bo są jeszcze jednostki, a nawet grupy całe, które tamują Jej pęd, by nie tylko stała się wielkością silną—ale i sprawiedliwością doskonałą

Polska Wolna—przez siłę Pierwszej Rudrowej—przez listopadowy dzień 18-go roku. Nowa Polska—Polska Sprawiedliwa.

Młodzi, zgrupowani w szeregach tych, których biją gorąco serca przepelniane umiłowaniem Jego, Naczelnika i Komendanta, Wodza i Marszałka, wykuwają Jutro Polski.

W dążeniu swem pomni są zawsze na Jego myśli, Jego wołę i rozkazy. Jego bowiem czynem—przykładem nauczyli się Polskę kochać, dla której On wszystko poświęcił.

Dążą przez życie—zawsze gotowi stanąć nazew, gdyby przyszły drugie „Oleandry“ lub szaruga listopadowych dni.

(I. O.)

Zdaje się tak niedawno, a jednak szesnaście już lat minęło, gdy jako piskletka bez matki, błąkaliśmy się po ulicach naszego staro-grodu, od czasu do czasu rzucając nienawistny wzrok na strzegącego nas okupanta.

Chwilami błysk nienawiści, a nawet gotowość pochwylenia za oręż, innym znów razem ciche a mocne uderzenie i wewnętrzny krzyk rozpacz—dokumentowały jeno, że duch polski żyje, że serca nasze były umiłowaniem Ukochanej Ojczyściej Ziemi.

Aż wreszcie radozna wieść obiegła szerokie połacie polskiej ziemi—, Wódz nasz opuszcza katedrę Magdeburga—Wraca by wieść nas do zwycięstwa“.

Otwarli się radośnie nasze ramiona ku Niemcu, poculiśmy się silni nawet na samą myśl, że nie będziemy jak zblakane, nekane i osieroczone dzieci.

Wrócić! Choćby na Jego obliczu widzieliśmy piękno przeżytych w więzieniu trosk i katuszy, to jednak Jego marsowe oko, Jego ściągnięte brwi, upewniły nas, że tylko z Nim i tylko przez Niego, zdolamy wydrzeć z łap krwiożerczych zaborców rozerwaną Ziemię Ojczyzną, wykuć i utwalić Jej granice, a wewnątrz ugruntować ład, sprawiedliwość i miłość braterską.

I nie zawiedliśmy się! Dziś gdy już szesnaście lat dzieli nas od tych, nigdy nie zapomnianych chwil, odkąd dane nam jest to wielkie szczęście, że na własne oczy oglądamy wolną i potężną Ojczyznę, w niej silny, krzepki i ulny w swoje siły—wolny Naród Polski, a na czele Jego prowadzący stale nas do chwały Wódz Nasz Ukochany Józef Piłsudski.

Strzelec z Oddz. Z. S. Opatów.

Na drodze ku przyszłemu ustrojowi.

Władzę państwa własną z klasą zwabiła lub z ustroju, który się przetrzy, raczej byle, co zamknąć się na klucz w domu, objętych przez dobłą.

Wincenty Rzymowski.

Kiedy Legion Młodych wychowuje nowe pokolenie dając mu nowy światopogląd, odbiegający radykalnie od obecnego status quo, nowe idee, oparte w swych założeniach na stwierdzeniu, że nowe wartości państwo-tworcze może dać tylko świat pracy, kiedy występuje ostro przeciwko wrogowi tegoż świata pracy, przetrznięciem międzynarodówkom, występującym na arenie życia społeczno-politycznego w Polsce, kiedy wreszcie widzi realizację swych założeń ideowych w zmianie obecnego ustroju liberalno-kapitałistycznego, opartego jak dotychczas na krzywdzie i wyższości świata pracy—ma na celu rozwój i potęgę państwa polskiego.

Mocarstwosć Polski będąc najwyższym kryterium dążeń młodogłogowych, stwarza potrzebę walki z wszelkimi przerwami tamującymi lub wzrost zagrażającymi pędzom Polski. W pierwszym rzędzie, rzeczą zrozumiałą jest, wstrzymanie w dążeniu do wielkości Polski, wszelkie organa międzynarodowe, dla których istotnym celem jest własny egoistyczny interes, zysk, osiągnięty kosztem ucieszenia i utraty praw pewnych grup społecznych.

Stają zawsze owe organa w obronie jednostek i nielicznych grup, które prowadzą szkodliwą działalność dla Państwa. Takimi organami o destruk-

cyjnej lub wręcz wrogiej działalności są Komintern, Watykan, i Kapitał zorganizowany.

Tym trzem wrogom nam z cynikiem wypowiedzieliśmy walkę, gdyż one stoją na przeszkodzie w wielkim marszu Polski na stół.

Jednak oprócz tych namacalnych nieprzyjaciół świata pracy, z którymi w imię potężnej przyszłości Polski musimy walczyć, niemiełej ciężki bój stoczyc nam jest wskazane ze światopoglądem obecnym. Trzeba nam przetrwać dusze polskie, niejedną dotychczasową punkt widzenia na niejedną sprawę zmienić w dziedzinie tak gospodarzkiej jakoteż społeczno-politycznej.

Naczelnym nakazem chwili obecnej jesto zmiana ustroju gospodarzkiego. Trzeba zrozumieć, że jest zle nie z przyczyn koniunkturalnych, nie z przyczyn od nas zależnych, nie z tego powodu, że by inny rząd, który stara się łączyć tarcia między producentem a pracownikami—ale jest zle, gdyż struktura ustroju jest zła, niegodna ze stanem faktycznym ugrupowań społecznych. Wyście z kryzysu, to wyjście z ustroju liberalno-kapitałistycznego.

Ze skończy się okres panowanie ustroju liberalno-kapitałistycznego, wynownym tego dowodem są nasze czasy, kiedy już szereg państw wchodzi na drogę szerokiej inżynierii w życie gospodarzkie netylko jednostek fizycznych ale i zbiorowych. Legion Młodych będąc ruchem nacjonalistycznym, ma ogólny zarys programu ekonomicznego pro domo

suo, który z dnem każdym staje się więcej skonkretyzowany. Stawiamy śmiało tezy planowej produkcji, planowej gospodarzki. Planowa musi być wytwórczość i konsumpcja, wówczas bowiem łatwiej będzie można spełnić zasadę równego rozdziału dochodów społecznych.

Dzisiaj coraz więcej poważnych ekonomistów przychyla się ku zdaniu, że szczęście ludzkości leży w wprowadzeniu planowej gospodarzki. Nawet w Niemczech wyszło w zeszłym roku książka p. t. Koniec Kapitalizmu" Steuermana, w której autor przeprowadza koniec kapitalizmu i przyście planowej gospodarzki w państwie opartem na zorganizowanej pracy.

Srodek stosowane celem poprawy koniunktury w obecnym ustroju to bledne koło. Ani bowiem przez dewaluację, ani teubardziej przez inflację lub inne sposoby poprawy koniunktury nie wyprowadzi się na równą drogę gospodarzki państwa przy obecnym ustroju. Ustrój ten bowiem jest sprzeczny z prawami „naturalnymi” z człowieczeństwem i sprawiedliwoscią społeczną. Oparty na wyższości świata pracy nie może istnieć dlugo, gdyż społeczeństwo już dojrzało, zrozumiało a ckm tkwi zlo. Zbliża się ogólna katastrofa. My jesteśmy do ewego katastrofizmu dziejowego przygotowani. Mamy gotowy program. Mamy Państwo zorganizowanej pracy. Czekaemy wytrwale, będąc wciąż w żmudnym marszu naprzód.

Bija cię w mordę młodzieńcze - a ty skaczesz weselo i nie ockniesz się?

Jest w Ostrowku gromada młodzieży, masa, która pokierowana mądrze przedstawicy mogli się naprawdę potężną. Gdy mówię o mądrym pokierowaniu to mam na mysli mądrość w dosłownym słowa znaczeniu, bo i dziś młodzież ta kierowana jest nietylko może mądrze co z rozumem.

Mądrze—z rozumem to wszystko jedno zdawać by się mogło, ale w praktyce znaczenie tych wyrazów różni się znacznie. Kierować czymś, lub kims z rozumem, to znaczy manewrować, kombinować tak, jak jest najwygodniej, natomiast kierować mądrze znaczy raczej poważnie,—nie narażać na szwank dobra rzeczy, czy osoby przez nas kierowanej,—przysprzekać wartości. Oile kierownik mądry nasuwa nam na myśl dodatnią sylwetkę człowieka, o tyle kierownika z rozumem wyobrażamy sobie jako człowieka—geszczefciarza.

Na nieszczęście młodzież ostrowską opanovali kierownicy—geszczefciarze, opanovali całkowicie przy pomocy tak niewielkiej rzeczy jaką jest sport. Wszczępili w młodzież, opanovali ją manją sportu. Wszak nie bez znaczenia jest fakt, że sport stał dziś takim samem przedmiotem ogólnego obędu jak dawniej religia, że jak dawniej zdarzały się spowodowane religijną wypadki ogólnego np: placu, śmiechu, tak dziś wyścigi w workach z jajkiem na głowie, kopanie piłki wprawia w szal, upojuje całe masy ludzi, a szczególnie młodzieży. Jednokierunkowo zainteresowań młodzieży obecnej doby jest potępiona już dawno przez pedagogów i socjologów.

Dlaczego występujemy przeciw sportowi, który w swej treści posiada przecież olbrzymie wartości dla państwa? dlaczego staramy się młodzież trochę „odsporować”? ostaram się krótko to wyjaśnić.

Sport, a ściślej mówiąc sportowanie uważamy za zorganizowane i obliczone w skutkach parcie obecnego ustroju kapitalistycznego na oddzielenie młodzieży, szczególnie robotniczej od najbardziej jej dotychczas spraw bytu.

Wszak wszyscy niezadowolone, swoją rozpacz o rodzinę, którą nasz utrzymać za 60 zł. miesięcznie idź i wyładaj na nosie kolegi, lub na piłce, wszak lepiej zrobisz, gdy nie będziesz dociekał powodów

twojej nędzy, wszak wygodnie dla ciebie gdy o jakości twojego bytu będą decydowali twoi śmiertelni wrogowie, poco nasz-trudzić się i zastanawiać? poco nasz się burzyć i walczyć o prawo do życia?

Skacz weselo, pusty młodzieńcze na pasku kapitału, lecz pamiętaj że „Sąd Przyszłości”, złożony z dwóch dzieci wyretknie ciebie, jako zdradca interesów „Świata Pracy”. Poco nasz nalezec do związków zawodowych, do związków, walczących o twój byt, uwadomiających cię do walki, z twoim największym wrogiem kapitałem, gdy beztrzesko mozesz skakać, biegac na boisku, kupionem ci przez zmożrę, wysysając ci krew bezboleśnie, bo powoli.

Zastenów się młodzieży dokąd cię twa beztrzesko zaprowadzi, zastenów się nad pustką zainteresowań, nad brakiem elementarnych wiadomości, społecznych, politycznych, gospodarzycznych.

„Zemsta jest rozkoszą bogów czyli słowko o „panach” z Cukrowni Częstocickiej”.

Ruszyła panów z Cukrowni nasza notatka o nieszczęśliwym wypadku robotnika Strzyka Jana, umieszczona w poprzednim numerze naszego pisau.

Zapłała nienawiścią do naszej organizacji, zapagnęli zemsty i dokonali jej.

Przedewszystkiem nie pozwolili na wygotowanie w Cukrowni prolektii w związku z 16-to leciem Niepodległości. Odmowę swą umotywowali tem, że prelegent miał być podobno członkiem Legionu Młodych, organizacji, której członkowie nie chcą iść po linię panów z cukrowni, nie umieją plaszczyc się im i sprzedawać swych idealów...

Czy zastanowiliście się panowie „patrzyj, z cukrowni nad swą odmową?

Komu uczyniliście krzywdę swą odmową?—Legjonowi Młodych, czy Państwu?

Zaspełnie nienawiścią (albo może strachem przed Leg. Mł.—przypisek redakcji) nie umiłowaliście nawet ukryć swego pseudopatryzmu.

Oświadczamy, że gdy nadejdzie odpowiednia chwila przypomniy panom ten fakt.

Przerazający jest dla nas, młodzieży uświadomionej, fakt całkowitego ignorowania przez młodzież wszelkich przejawów życia społecznego np: w dwa tygodnie po wyborach do Zarządu Miejskiego w Ostrowku spotykam się z kolegą ze średnim wykształceniem, opowanym całkowicie „sportomanją”, i dopiero po dwu tygodniach dowiaduje się odenmie że był w Ostrowku wybory i że prezydentem wybrano p. Sokola. Czyż nie rozpacz ogarnia na taki brak zainteresowań najżywołwiejszymi sprawami?

Kończąc kilka mych uwag zastrzegamy się, że ze sportem jako takim nie walczymy, lecz go z całym zrozumieniem popieramy, natomiast piętnujemy go, jako manję, godzącą w interes Państwa, Kultury i Pracy.

(Orzeszek)

Jeszcze w związku z tą notatką panowie z cukrowni pozbyłach pracy jednego z naszych Cłowników zato, że miał odwagę przyznać się do należenia do naszego Związku, co posłużyło tym panom do nieszczęsnego posądzenia go o autorstwo wyżej wspomnianej notatki.

Ikżekonym powodem usuniecia był fakt, że w czasie wolnym od pracy legionista ów ośmiolił się czytać „Gazetę Polską”. Nie jest pozobawny znaczenia fakt, że „zmianowy” p. Makowski nie zdobył się na tyle cywilnej odwagi, żeby samemu odebrać po fakcie kontrmarke, upowaznienia do wstępu na teren cukrowni, tylko zażatwio to wstydliwie w kilkanaście minut później przez osobę trzecią.

Na zakończenie dodamy, że redakcja jest w posiadaniu pewnych informacji o „wyznach” p. Dyr. Byczkowskiemu Józefu, zarówno jego wcale nie zaszczytnej „popularności” wśród robotników jak i jego stosunku do władz i urzędów oczem w swoim czasie postaramy się donieść szerszemu społeczeństwu.

Nosił wilk, poniosą i wilka.

ŻAGWIE.

KOLUMNA LITERACKA

pod red. Henryka St. Konrada.

O synu mój...

Henryk St. Konrad.

Podajmij rozpacz i wierz,
Na wszystkich otchłaniach i łądach...
Na choryzontach skrawionych—
Gdzie piersią w piers,
Stają pożarem i frontem
Bataljony...

Świat w porodowych krzykach,
Czas zmartwychwstać...
Proletariacki poeta—
Plunąg symfonią Eroica
Psia mać.

... Nóg głodnych marszom zgnieść żelazo—beton,
Rozniecić i zapalić głód—
—Kres z ciemnościelami
Śpiewa tyloleńnią męką lud—
Chceszli—zasępia granatami,
Podajmie sztandar rzucony w popiochu
Z ulicy.

Gęstym cynobrem ociekły
I rozszadziony wybuchem oddzielić—
Miaś wielkich, bruk połamie wściekły
Czerwienią, życie Ci rozkrzyczy,
Ze wszystkich ścian,
Ze wszystkich szpalt.

Czerwony się rozlańczy klan—
Kapitałiści rykną—pal...
Robotnik—many plan,
Dągać słowami
Odkrywać;
Budzić i kazać
I tuż waszemi łbami,
I w bruk je wkopywać,
By ich światu więcej nie pokazać...
A piersi ludzkie, zakule,—
Uwolnić z pancerza
Życie stargane i oplute

Zawiesić wysoko,—na wieżach...

Serce żywe zeń wyjąć

I że żywe pokazać

I biją—

Gdy kazać.

Wiesz teraz—nadochodzi czas

Masz

Syreną poematów

Przebić myśli sito

I obwiesić światu

Że w Rrzczypos-politej—rzeczą jest pospolitą

O synu mój...

Proletariacki poeto

Wierszy wyrablać, jak fałszywymi brylantów—nieumiesz

Przeto—

Towarzystw wzajemnej adoracji rój—

Przeciwko łobie

Przeciwko łwej dumie,

Która wzrosła na niewoli grobie.

— Rozumię

O synu mój te pieśni weź

Zrodzone w duszy szlachu...

I wiedz, że cierpiał kiedyś...gdzieś...

Twój ojciec w bólu—w prochu—

O synu mój, te bajki wskreś...

Ty wielkim masz być przeto,

Że w żyłach gra Ci złota pieśń

A ojciec był pojąć—

Uśmiechy wiosny przysty wkrag

I żywe tylko słowo

Krzebiło mu w gehennie mak

Trumienkę tę sosnową.

Nad tłumem masz większym synu być

Nie w czelnieć pełzać mroku—

Nie poto żyć,—by tylko żyć,—

W uwięzi wstrętnych sków.

Swe ręce wnieś—nad grobem wnieś—
I ciskaj pomstę niemi
A potem zabierz swoją pieśń
By razem iść do ziemi.—

Sam sobie synu wykop grób,
Oskardem własnej woli,
A kiedy padniesz Mu do stóp,
Mów Mu, jak życie boli.—

Twój ojciec nagą rozdarł piers
Aż krew trysnęła plamą
Zamiast niewoli wołał śmierć,
Ty synu, zrób tak samo.

Majaki jego, zwiędłe sny
I gorzkie życia błędy—
Masz zmieniać w pieśń rosnącą w lzu
Na rapsoed swej legendy.—

A kiedy krwi ci dadzą jad
W kielichu do wypicia
—Pij synu, choćbyś nawet padł,
Na roztaj smutny życia
Tę piosnkę weź i bajki wskreś
Ty wielkim jesteś przeto,—
Że w żyłach gra Ci złota pieśń
A ojciec był—pojąć.

„Waudusia“

Wspomnienie

Wspomnienie—to rozkoszna chwila,
To nektar minionych dni,
To barwa skrzydeł motyla,
Co blaskiem oczy lśni.

Wspomnienie—to cicha nuta,
Co serce nawskroś przeszysza,
W tęsknotę, smutki okuta,
I w dyszy ludzkiej wciąż żywa.

To i owo.

Jesień. „Noc ciemna, sprzyja zbrodni i miłości“ Kiedy zasądłem do pisania „To i Owo“, przypomniała mi się czytana kiedyś powieść, która właśnie w ten sposób się zaczynała. W pierwszej chwili i sądziłem, że autor tej powieści przebywał w naszym nieszczęśliwym Opatowie. Jednak, po skrzętnym przeszkaniu zapisków kronikarskich nie znalazłem nie takiego coby, przemawiało za tym faktem.

Wprawdzie osławione ciemności opatowskie sprzyjają zbrodni, czego namacalnym dowodem była zbrojna walka, stoczona przez „lotrzyków“ (okreszenie sienkiewilzowskie) z policją, lecz to naszego cieletnika magistrackiego nie a nie nie obchodzi. Spowodowało to jedynie... skosowanie pozostałych lamp. (sic!)

Długie, jesienne wieczory, zabójcze dla samotnego człowieka. Natrętnie myśli cisną się nieodgadniane cęburkami. Wysiące refleksyj—obrzydząją życie. Staran się nie myśleć, lecz mi się to nie udaje. Aby odęgnąć natrętnie myśli pytam sam siebie: I co ci z tego przyjdzie Złodziejem nie będziesz. Żebyś się nawet urodził „jaśnie oświeconym“, swojego matulku nie przypuszczisz, a magistratu nie okradniesz. Na to jesteś zagłupi. Na prezidenta imiała się nie wybiorą, bo masz „za wielkie szkoły“. Jesteś mądry, wiesz mógłbyś być niebezpiecznym.—Dla kogo?—Mniejsza z tem dla

kogo. Może dla jednego jakiegoś Rozleja, a może nawet dla dwóch. Inna rzecz, gdybyś reprezentował tężynę wsi to co innego. (Wtedy mozesz być wykształconym, wystarczą, abyś ukończył szkołą wiejską, a głupcy się znajdą i będą o schlebiać.

Przekonałem sam siebie Lecz Was się pytam czytelnicy, dokąd w magistratach będą działy się świątwa i kradzieże dokonywane przez przelotnych gminy i kiedy się wam sumienia na to obudzą. A może się wcale nie obudzą. Może Wy nie macie sumień? Powiedziecie.

W te jesienne, długie noce zastanawiałem się nad tem, w jaki sposób człowiek może zasłużyć na miano „szubrawca“. Do określenia tego doszedłem,

Jeśli psa nie uwiąże na łańcuchu, choćby mu nawet nie wierzył, jeśli mu postawię ciepłą bądę, do której nie pozwala mi zaglądać i jeśli pomimo tego temu psu daję zarzicia w takiej ilości, że ten z nadmiaru tuszczu i zapalenia się w koryto nie trziko, że nie strzacie niego domu, lecz rzuca się na mnie, w tedy zniecierpliwiony kopie psa nogą mówiąc: „paszol won szubrawca“.

I znów w tę długą jesienną noc, przypomnia-

ła mi się inna jesienna noc. Moc z przed szesnastu laty. Moc gorączkowego przygotowania i ostatecznego przeliczenia sił do zrealizowania postanowienia Komendanta Piłsudskiego i Jego garstki „szalenców“.

Była to noc z 10 i 11 listopada 1918 r. Ofiarne przelana krew najlepszych synów ojczyzny pokonała przemoc najezdźców.

I dziś po szesnastu latach rozbiecia kajdan niewoli Narodu Polskiego, cała Polska w żywiotyowy sposób zamanifestowała swe uczucia dla Komendanta Piłsudskiego i Jego ludzi. Jedynie dla międzynarodowej czarnej sotni pacholków rzymskich dzień ten był dniem powszednim. Z licznych ambon nie padły nazwiska narodowych bohaterów Ale zato padały gromskie słowa, otumaniające „wiernych“, że Polskę odzyskałmy przez gorące mody i t. p. bzdury. Panowie! Pobamujcie swą bezczelność. I choć w tym dniu, choć raz do roku, stęacie się Polakami i obywatelami Państwa Polskiego.

Poszukuje się w Opatowie jednoosobowego pokoju umeblowanego, z osobnym wejściem.

Zgłoszenia do administracji „Na Przełomie“.

Reportaż ze święta niepodległościowego w Ostrowcu.

Obwieszczenie o licytacji.

Uroczystości 16-to lecia wypadły w Ostrowcu wspaniale. Jest to zasługa Komitetu Obywatelskiego, którego duszą był komendant P. K. U. Pan mgr. major Hendrich.

Uroczystości rozpoczęły się w sobotę dn. 10. b.m. rykiem syren fabrycznych i Strazy Pożarnej. Na miasto, przy dźwiękach orkiestry Zakł. Ostr. i Ochot. Strazy Pożarnej, wyruszyły dwa pochody (astrzyżki), w których wzięły udział umundurowane oddziały P. W. oraz Straż Pożarna. W Parku Miejskim przed pomnikiem Marszałka Piłsudskiego, zapłonęły dwa wielkie znicze. W tym czasie, na placu przyległym do Aleji 3 Maja, Harcerski Hufiec Męski rozpalili ogromne ognisko, przy którym zebrana bractwa harcerska bawiła liczną publiczność melodynami pieśniami harcerskimi.

W niedzielę po uroczystym nabożeństwie w kościele parafialnym przed przedstawicielami władz wojskowych i komitetu obchodu przedefiniowały organizacje społeczne i P. W. Defilada wypadła okazale. Na wyróżnienie zasługuje Strzelec i Związki Rezerwistów, które swą prawdziwą wojskową postać wzbudziły podziw u licznie zgromadzonego społeczeństwa ostrowskiego. Miłym urozmaiczeniem defilady był samochód ciężarowy, z którego harcerze obсыпali zgromadzoną publiczność konfektami i serpentynami.

Wieczorem w Sali Kina Marzenie odbyła się Akademia, którą zagrał Pan mgr. Hendrich odczytując tekst telegram, do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego, uchwalonych poprzedniego dnia przez przedstawicieli organizacji społecznych. Po wznieśnieniu okrzyków na cześć Pana Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego zgromadzona ludność w liczbie około tysiąca osób (rzecze niebywała w Ostrowcu) odśpiewała Hymn Narodowy. Następną częścią programu Akademii był referat Kpt. Hajdasza. Referat ten odbiegł daleko od modnych w Ostrowcu kierunków frazesami „barokowych” przemówień okolicznościowych, które działają usypiająco na słuchacza. Referat P. Kpt. Hajdasza potraktowany był ścisłe, rzetelnie i co najważniejsze obiektywnie, bez obliczenia na tani efekt i sztuczną nastrojową sentymentalność. Reprodukuję słowa P. prof. Cinka na wiołoczeł i Pani Krociewiczowej na fortepianie dobre, ale nie wywarł odpowiedniego wrażenia na publiczności, która muzyki poważnej nie lubi - nie rozumie.

Miłą i udaną atrakcją był występ chóru „Dzwonu” pod batutą pana Prof. Kosztowniaka. Utwory odśpiewano dobrze i ze zrozumieniem za co otrzymali zasłużone brawa. Szczególnie dobrze został wykonany trudny utwór p. t. „Na Kromlu Szczytach”, w którym dynamika była prawie, że precyzyjna. Członkom chóru i dyrygentowi P. prof. Kosztowniakowi należy się pełne uznanie, za owocną pracę na polu krzewienia w naszym środowisku kultury piękni. Zespół muzyczny pod batutą pana Walska wywiązał się ze swego zadania bez zarzutu. Ostatnią w reszcie częścią programu Akademii była jednoaktowa reżyserowana przez p. A. Nowaka w wykonaniu Zw. Rezerwistów, p. t. „Szaleńcy”. Całość dość udana, Niedoścignięcia w wykonaniu ich przez niektóre osoby należy wytłumaczyć krótkim okresem przygotowania. Na wyróżnienie zasługują p. Ziółkowa, p. M. Żarek i p. Butulski, który trudną swoją rolę odgrywał bardzo dobrze bez patosu i silenia się na „teatralność” co zwykle jest znamienną cechą amatorów.

Najslabszą częścią Akademii była deklamacja, którą recytator wypowiedział bez uczucia i za zimno oraz bez odpowiedniej dykcji i modulacji.

Oprócz Akademii w Klinie „Marzenie” odbyły się

w tym samym czasie akademie w lokalu Pocztowców i Strazy Pożarnej. Jak słyszeliśmy obie te akademie wypadły bez zarzutu. Odbyły się również obchody w szkołach średnich i to podobno wcale udatnie. Niestety szersza publiczność nie mogła z nich korzystać. Nasuwa się tutaj myśl czy nie wskazaniem by było miast lokalnych szkolnych obchodów na małą skalę organizować większe obchody międzyuczelniane? Każda ze szkół średnich posiada szereg kół kulturalnych, literackich, naukowych i t. p. które zkomasowane stały by się naprawdę polityczne, umożliwiłyby wzrostowi życia organizacyjnego i pozwoliły młodzieży szkolnej nawiązać ściślejszy kontakt z pozaszkolnym społeczeństwem. Warto by, żeby panowie pedagogzy pomyśleli nad tym...

Pisząc o obchodzie niepodległościowym nie można pominąć jednej nowacji, którą komitet wprowadził a mianowicie; wygłaszanie referatów dla każdej zmiany robotników w fabryce. Referaty te wygłosili p. mec. Wigura, dyr. Kaź, Burda i kom. Leg. Mod. Stf. Weroński. Podobne referaty miały być wygłaszane i w Cukrowni w Częstochowie, niestety nie doszło one do skutku bo Dyrekcja Cukrowni zapominając o swych powinnościach państwo-obywatelskich nie zgodziła się na prelegenta, którego grzechem było to, że należał do Leg. Młod....

Naogół uroczystości wypadły imponujące, co jest wyjątkową zasługą komitetu a szczególnie, jak już we wstępie wspominaliśmy p. mgr. Hendricha, który nie szczędził czasu ani pracy. Największą zasługą komitetu jest zerwanie z szablonem, według którego urzęda od szeregu lat, bez żadnych zmian podobne uroczystości. Załóżmy należy, że komitet nie miał możności w płynąć na dekoracje domów, gmachów publicznych i wtyln sklepowych, które rażą nieestetyczną i szablonową dekoracją. To samo należy powieścić o flagach, których mimo naszych publikacji, mimo zarządzenia Pana Prezydenta Sokoła, było mało a wśród wymienionych niierzadko zdarzały się brudne lub o kolorach czeskich i to nawet na Aleji 3 Maja.

H. Z.

Obwieszczenie o licytacji.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 590). Urząd Skarbowy w Opatowie podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 27 XI 1934 r. o godz. 10 w Opatowie przy ul. Rynek celem uregulowania zaległych należności Urzędowi Skarbowemu w Opatowie przez Targowskiego Józefa zam w maj. Czyżów Szlach. obchodzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Dwa konie siwe lat 8 oszac. 800 zł., dwa konie lat 9 oszac. 800 zł., bryczka zyczyną oszac. 200 zł.

Z uwagi na to, że licytacja, wyznaczona w pierwszym terminie na dzień 23 IV 1934 r. nie doszła do skutku, wymienione wyżej przedmioty w myśl § 92 powołanego na wstępie rozporządzenia mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania

Zajęte przedmioty można oglądać w dn. licytacji w Opatowie na rynku.

Naczelnik Urzędu Skarbowego.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 590). Urząd Skarbowy w Opatowie podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 28 XI 1934 r. o godz. 10 w Opatowie przy targowicy i na rynku celem uregulowania zaległych należności Urzędowi Skarb. Opatów. P.Z. U.W. Kielce, Wyzd. Powiat. Opatów, gm. Bodechów przez Kolkowskiego Bolesława z Niemienic obchodzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

1 bilard oszac. 450 zł., 10 koni oszac. 1000 zł. 4 krowy oszac. 200 zł., 6 koni wjazdowych oszac. 300 zł., 3 jółki oszac. 120 zł., 3 świnię pasione oszac. 160 zł.

Z uwagi na to, że licytacja wyznaczona w pierwszym terminie na dzień 24 X i 29 X 1934 r. nie doszła do skutku, wymienione wyżej przedmioty w myśl § 92 powołanego na wstępie rozporządzenia mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji od godz. 10 na targowicy.

Naczelnik Urzędu Skarbowego.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Opatowie II-go Stanisław Michalski zamieszkały w Opatowie ul. Berka Joselewicza Nr. 41 na zasadzie art. 602 K.P.C. obwieszcza, że w dniu 10 grudnia 1934 r. o godz. 10 tej obchodzie się licytacja ruchomości należących do Stanisława Piotrowskiego w jego lokalu w majątku Mierzanowice gminy Wojciechowie składających się z dwu koni remontowych, klacz gułada lat 3 i klacz kasztanowata lat 3, 200 metrów kartofli i 100 metrów pszenicy oszacowanych na łączną sumę 2400 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądowy

Zapowiedź.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że biuro W. Mieczysław Kucharski, stanu wolnego zamieszkały w Opatowie-Kieleckim. Plac Wilsona Nr. 1, syn woźnego Starostwa Łukasza Kucharskiego i tegoż małżonki Józefy z Rozmusów, mieszkających w Opatowie-Kieleckim

Bronisława Molendzińskiej, bez zawodu zamieszkała w Kruszwicy, Rybacka 1, córka emeryta Łukasza Molendy i tegoż małżonki Marjanny z Kozłowskiej, mieszkających w Kruszwicy powiat Mogiła chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w mieście Kruszwicy i w czasopiśmie „Na Przełomie”.

Kruszwica, dnia 8 listopada 1934 r.

Urządnik stanu cywilnego

W zastępstwie:

Ziarkowski.

Już w następnym numerze zaciemni drukować nowelę napisaną specjalnie dla „Na Przełomie” p. t. Szlakiem bez jutra, pisma ulatowanego poety leg. red. Henryka St. Konrad.

Adres Redakcji i Administracji: Opatów, Plac Wilsona 20. Skrz. poczt. 46.
Redakcja czynna w każdy piątek od godz. 5-7.
w Ostrowcu, ul. Kilińskiego 11. godz. urzęd. we wtorek i srody od 18-20.
Warunki prenumeraty: rocz. 2.40 zł., półrocz. 1.20 zł., kwart. 0.60 gr. wraz z przesyłką.

Ceny ogłoszeń za wiersz mm. szerokości i szpalty redakcyjnej na stronie tytułowej 1 zł. w tekście 80 gr. za tekstem 40 gr.
Wiersz redakcyjny 1 zł. — Drobne ogłoszenie 5 gr. za wiersz.
Rachunki bieżące w K. K. O. Opatów (Konto czekowe P. K. O. 6474).